

PROJEKTOVANJE I GRAĐENJE BETONSKIH KONSTRUKCIJA 1

Analiza uticaja drugog reda pritisnutih AB elemenata

Školska 2019/2020.

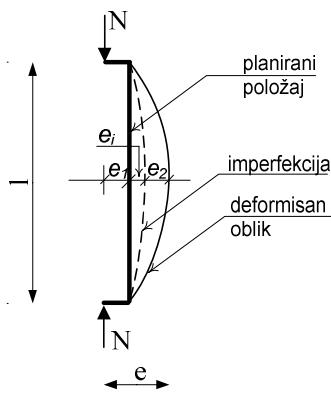

Sadržaj vežbi:

- Analiza uticaja drugog reda – teorijske osnove
- Numerički primer 1 – stub opterećen aksijalnom silom pritiska
- Numerički primer 2 – stub opterećen aksijalnom silom pritiska i poprečnim opterećenjem

Analiza uticaja drugog reda pritisnutih AB elemenata

$$e = e_1 + e_2$$

Noseći AB elementi, koji su pretežno opterećeni na pritisak, mogu biti geometrijski **vitki**.

Njihove sopstvene deformacije, iako male, povećavaju početni ekscentricitet sile pritiska duž štapa i javljaju se uticaji drugog reda – dodatni momenti savijanja.

AB elemente osetljive na efekte uticaja drugog reda nazivamo **vitkim elementima**.

$$\lambda = \frac{l_o}{i}$$

λ vitkost

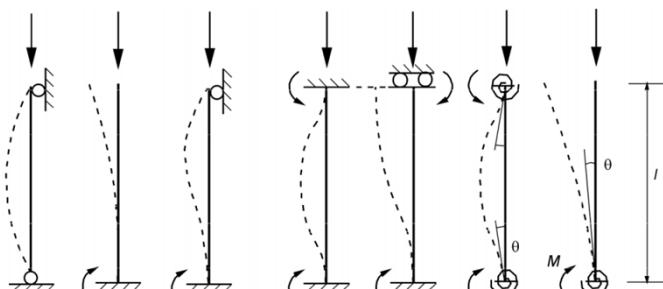
l_o efektivna dužina stuba (dužina izvijanja stuba)
 i poluprečnik inercije poprečnog preseka stuba u ravni savijanja (bruto betonskog preseka)

Analiza vitkih AB elemenata sprovodi se primenom teorije drugog reda, uzimajući u obzir materijalnu nelinearnost.

Analiza uticaja drugog reda pritisnutih AB elemenata

Efektivna dužina elementa l_o (dužina izvijanja) je razmak između susednih, realnih ili fiktivnih, prevojnih tačaka izvijenog oblika elementa; ili, to je dužina zamenjujućeg, obostrano zglobovno oslonjenog štapa, opterećenog aksijalnim silama na krajevima, koji ima istu kritičnu силу као и razmatrani štap.

a) $l_o = l$ b) $l_o = 2l$ c) $l_o = 0.7l$ d) $l_o = l/2$ e) $l_o = l$ f) $l/2 < l_o < l$ g) $l_o > 2l$

Efektivna dužina izdvojenih AB elemenata

Analiza uticaja drugog reda pritisnutih AB elemenata

Prema SRPS EN 1992-1-1: "uticaji drugog reda mogu da se zanemare ukoliko su manji od **10%** odgovarajućih uticaja prvog reda"

Kriterijum vitkosti za izdvojene elemente

Uticaji drugog reda u izdvojenim elementima mogu da se zanemare ukoliko je vitkost elementa λ manja od granične vrednosti λ_{lim} :

$$\lambda \leq \lambda_{lim} = 20 \cdot \frac{A \cdot B \cdot C}{\sqrt{n}}$$

$A = \frac{1}{1+0.2 \cdot \varphi_{ef}}$ koeficijent koji uzima u obzir uticaj tečenja betona

$\varphi_{ef} = \varphi(\infty, t_0) \cdot \frac{M_{0Eqp}}{M_{0Ed}}$ efektivni koeficijent tečenja

M_{0Eqp} moment u kvazi-stalnoj kombinaciji opterećenja

M_{0Ed} granični moment po teoriji I reda (uključujući imperfekcije)

Ako φ_{ef} nije poznato, može se usvojiti **A = 0,7** ($\varphi_{ef} = 2,14$)

Analiza uticaja drugog reda pritisnutih AB elemenata

Kriterijum vitkosti za izdvojene elemente

$$\lambda \leq \lambda_{lim} = 20 \cdot \frac{A \cdot B \cdot C}{\sqrt{n}}$$

$B = \sqrt{1+2\omega}$ koeficijent koji uzima u obzir uticaj procenta armiranja podužnom armaturom

ω mehanički procenat armiranja podužnom armaturom

Ako ω nije poznato, može se usvojiti **B = 1,1** ($\omega = 0,105$)

$C = 1,7 - r_m$ koeficijent koji uzima u obzir raspodelu momenata savijanja po visini elementa

$r_m = M_{01} / M_{02}$ odnos momenata prvog reda na krajevima elementa, $|M_{02}| \geq |M_{01}|$

Napomena: prema SRPS EN 1992-1-1, za ukrućene elemente u kojima momenti prvog reda nastaju samo usled imperfekcija ili poprečnog opterećenja i za neukrućene elemente, treba uzeti $r_m = 1,0$, odnosno $C = 0,7$ (videti predavanja)

Ako r_m nije poznato, može se usvojiti **C = 0,7** ($r_m = 1,0$)

$n = v_{Ed} = N_{Ed} / A_c f_{cd}$ normalizovana aksijalna sila

Preporučena maksimalna vrednost vitkosti: $\lambda \leq \lambda_{max} = 70 \cdot \frac{A \cdot B \cdot C}{\sqrt{n}}$

Analiza uticaja drugog reda pritisnutih AB elemenata

Analiza uticaja drugog reda – metoda nominalne krivine

Moment po teoriji I reda (od spoljašnjeg opterećenja i/ili imperfekcija):

$$M_{0,Ed} = M_{1,Ed} + M_{0,imp,Ed} = N_{Ed} \cdot e_1 + N_{Ed} \cdot e_i$$

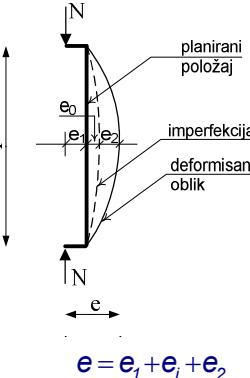
Ukupni moment (uzimajući u obzir efekte I i II reda):

$$(1) \quad M_{Ed} = M_{0,Ed} + M_2 = N_{Ed} \cdot e_1 + N_{Ed} \cdot e_i + N_{Ed} \cdot e_2$$

Ekscentricitet prema teoriji drugog reda:

$$e_2 = \frac{1}{\pi^2} \cdot I_0^2 \cdot \frac{1}{r} \approx 0,1 \cdot I_0^2 \cdot \frac{1}{r}$$

Potrebno je definisati (nominalnu) krivinu preseka
1/\pi^2 - sinusna raspodela krivine

Nominalna krivina preseka (uzimajući u obzir efekte I i II reda):

$$\frac{1}{r} = K_r \cdot K_\varphi \cdot \frac{1}{r_0}$$

Osnovna krivina
Korekcionii koeficijenti

Analiza uticaja drugog reda pritisnutih AB elemenata

Analiza uticaja drugog reda – metoda nominalne krivine

$$\frac{1}{r} = K_r \cdot K_\varphi \cdot \frac{1}{r_0}$$

$$\frac{1}{r_0} = \frac{\varepsilon_{yd}}{0,45 \cdot d}$$

osnovna krivina preseka

$$K_\varphi = 1,0 + \beta \cdot \varphi_{er} \geq 1,0$$

korekcionii koeficijent koji uzima u obzir efekte tečenja

$$\beta = 0,35 + f_{ck} / 200 - \lambda / 150$$

$$K_r = \frac{n_u - n}{n_u - n_{bal}} \leq 1,0$$

korekcionii koeficijent koji zavisi od nivoa aksijalnog opterećenja

Sređivanjem prethodnih izraza, dobija se moment prema teoriji II reda M_2 , u funkciji nepoznatog koeficijenta K_r :

$$(2) \quad M_2 = N_{Ed} \cdot e_2 = N_{Ed} \cdot 0,1 \cdot I_0^2 \cdot K_r \cdot K_\varphi \cdot \frac{1}{r_0}$$

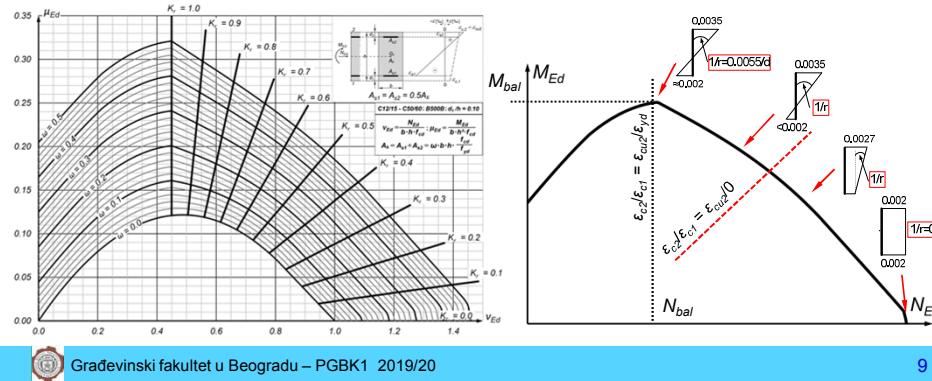

Analiza uticaja drugog reda pritisnutih AB elemenata

Analiza uticaja drugog reda – metoda nominalne krivine

$$\text{Određivanje koeficijenta } K_r: \quad K_r = \frac{n_u - n}{n_u - n_{bal}} \leq 1.0$$

Koeficijent K_r se određuje iterativno, pomoću dijagrama prikazanog na slici levo, sa ciljem da se variranjem krivine preseka uspostavi ravnoteža u preseku između spoljašnjih sila (N_{Ed} i M_{Ed}) i unutrašnjih sila (N_{Rd} i M_{Rd})

Građevinski fakultet u Beogradu – PGBK1 2019/20

9

Analiza uticaja drugog reda pritisnutih AB elemenata

Numerički primer 1

Dimenzionisati stub POS S1 srednjeg rama konstrukcije prikazane na slici, koja je pored sopstvene težine opterećena dodatnim stalnim opterećenjem Δg i korisnim opterećenjem q ($\psi_{0,q} = 0,7$, $\psi_{2,q} = 0,3$). Zanemariti sopstvenu težinu stubova.

Opterećenje:

$$\Delta g = 2,0 \text{ kN/m}^2$$

$$q = 3,0 \text{ kN/m}^2$$

Karakteristike materijala:

C30/37

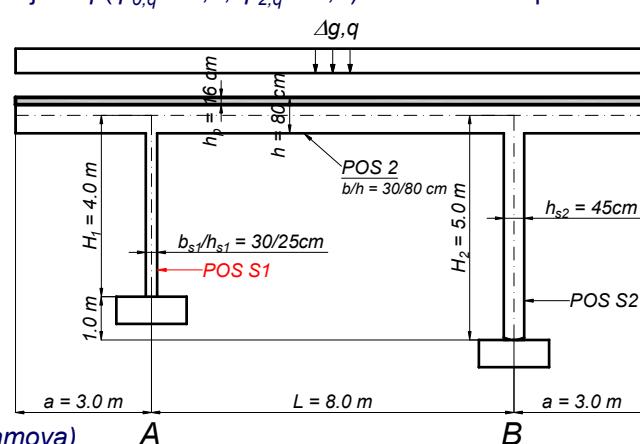
$$\varphi(\infty, t_0) = 2,0$$

B500B

XC1

$$n = 2 \text{ (broj polja)}$$

$$\lambda = 6.5 \text{ m (razmak ramova)}$$

Građevinski fakultet u Beogradu – PGBK1 2019/20

10

Analiza uticaja drugog reda pritisnutih AB elemenata

Numerički primer 1

Karakteristike materijala:

$$\text{Beton C30/37} \rightarrow f_{ck} = 3,0 \text{ kN/cm}^2, f_{cd} = 0,85 \cdot 3,0 / 1,5 = 1,7 \text{ kN/cm}^2$$

$$\text{Armatura B500B} \rightarrow f_{yk} = 50 \text{ kN/cm}^2, f_{cd} = 50 / 1,15 = 43,5 \text{ kN/cm}^2$$

1.1 Analiza opterećenja na ploči

Stalno opterećenje:

$$\text{sopstvena težina ploče: } h_p \cdot \rho_c = 0,16m \cdot 25 \text{ kN/m}^3 = 4,0 \text{ kN/m}^2$$

$$\text{dodatao stalno opterećenje: } \Delta g = 2,0 \text{ kN/m}^2$$

$$\text{ukupno, stalno opterećenje: } g = 6,0 \text{ kN/m}^2$$

$$\text{Povremeno opterećenje: } q = 3,0 \text{ kN/m}^2$$

Analiza uticaja drugog reda pritisnutih AB elemenata

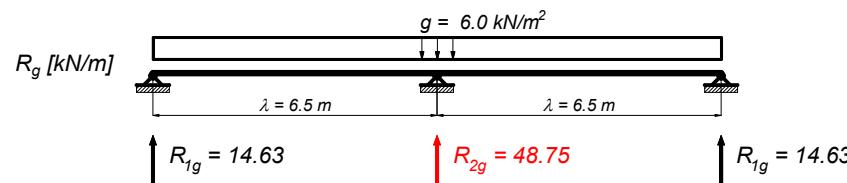
Numerički primer 1

1.2 Proračun reakcija ploče – analiza opterećenja na gredi

1.2.1 Stalno opterećenje

$$R_{1g} = 0,375 \cdot 6,0 \cdot 6,5 = 14,63 \text{ kN/m}$$

$$R_{2g} = 1,250 \cdot 6,0 \cdot 6,5 = 48,75 \text{ kN/m}$$

$$\text{Sopstvena težina grede: } b \cdot h \cdot \rho_c = 0,3m \cdot 0,8m \cdot 25 \text{ kN/m}^3 = 6,0 \text{ kN/m}$$

$$\text{Opterećenje sa ploče: } g_p = 48,75 \text{ kN/m}$$

$$\text{Ukupno, stalno opterećenje na gredi: } g = 54,75 \text{ kN/m}$$

Analiza uticaja drugog reda pritisnutih AB elemenata

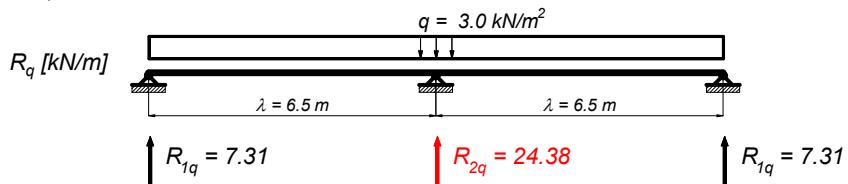
Numerički primer 1

1.2 Proračun reakcija ploče – analiza opterećenja na gredi

1.2.1 Stalno opterećenje

$$R_{1q} = 0,375 \cdot 3,0 \cdot 6,5 = 7,31 \text{ kN/m}$$

$$R_{2q} = 1,250 \cdot 3,0 \cdot 6,5 = 24,38 \text{ kN/m}$$

Povremeno opterećenje na gredi:

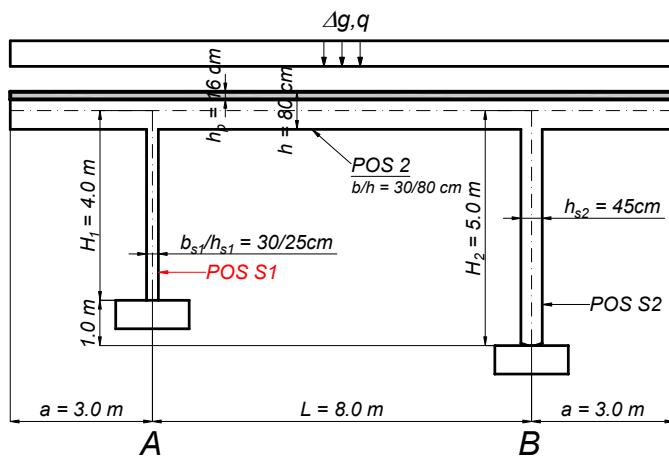
$$q = 24.38 \text{ kN/m}$$

Analiza uticaja drugog reda pritisnutih AB elemenata

Numerički primer 1

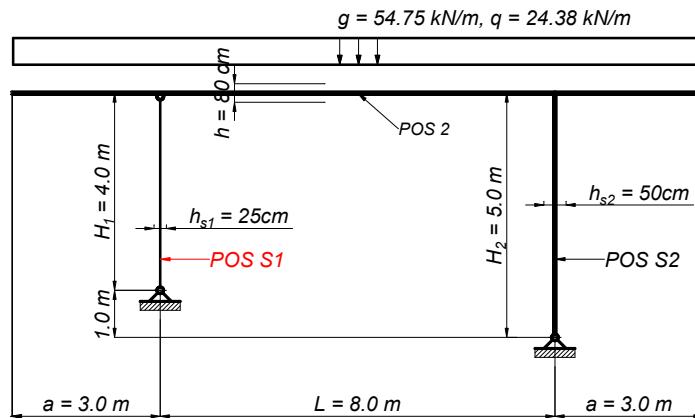
1.3 Proračun uticaja u ramu

Analiza uticaja drugog reda pritisnutih AB elemenata

Numerički primer 1

1.3 Proračun uticaja u ramu – statički sistem

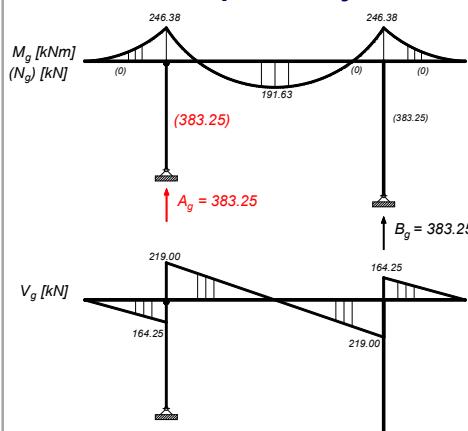

Analiza uticaja drugog reda pritisnutih AB elemenata

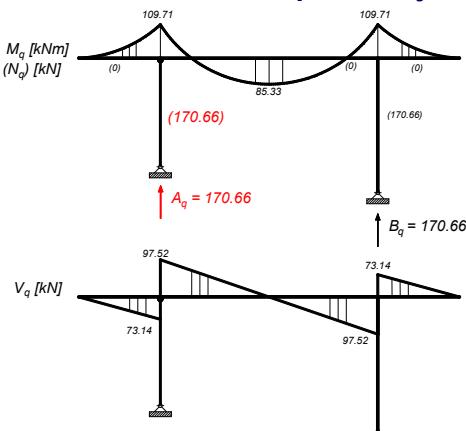
Numerički primer 1

1.3 Proračun uticaja u ramu

1.3.1 Stalno opterećenje

1.3.2 Povremeno opterećenje

Analiza uticaja drugog reda pritisnutih AB elemenata

Numerički primer 1

1.4 Uticaji u stubu POS S1

Uticaji ULS – aksijalne sile:

Stalno opterećenje:

$$N_g = 383,25 \text{ kN}$$

Korisno opterećenje:

$$N_q = 170,66 \text{ kN}$$

Proračunska vrednost : $N_{Ed} = 1,35 \cdot 383,25 + 1,5 \cdot 170,66 = 773,38 \text{ kN}$

Uticaji ULS – momenti savijanja (teorija I reda):

Napomena: momenti savijanja u stubu su posledica SAMO ekscentriciteta usled imperfekcija e_i za koji se može usvojiti da je jednak $I_0/400$

Dužina izvijanja stuba: $I_0 = 4,0 \text{ m (!)}$

$$e_i = 4,0/400 = 0,01 \text{ m}$$

$$\text{Minimalni ekscentricitet } e_0 = \max(0,02, b/30) = \max(0,02, 0,3/30 = 0,01)$$

$$e_0 = 0,02 \text{ m} > e_i = 0,01 \text{ m}$$

Proračunska vrednost momenta savijanja:

$$M_{0,Ed} = N_{Ed} \cdot e_0 = 773,38 \cdot 0,02 = 15,47 \text{ kNm}$$

Analiza uticaja drugog reda pritisnutih AB elemenata

Numerički primer 1

1.5 Kontrola granične vitkosti λ_{lim} stuba POS S1

$$\lambda_{lim} = 20 \cdot \frac{A \cdot B \cdot C}{\sqrt{n}}$$

- Određivanje koeficijenta A:

$$\varphi(\infty, t_0) = 2,0$$

$$M_{0,Eqp} = e_0 (N_g + \psi_{2,q} N_q) = 0,02 \cdot (383,25 + 0,3 \cdot 170,66) = 8,69 \text{ kNm}$$

$$M_{0,Ed} = 15,47 \text{ kNm}$$

$$\varphi_{ef} = 2,0 \cdot \frac{8,69}{15,47} = 1,12$$

$$A = 1/(1+0,2 \cdot 1,12) = 0,82$$

Analiza uticaja drugog reda pritisnutih AB elemenata

Numerički primer 1

1.5 Kontrola granične vitkosti λ_{lim} stuba POS S1

$$\lambda_{lim} = 20 \cdot \frac{A \cdot B \cdot C}{\sqrt{n}}$$

- Određivanje koeficijenta B :

$B = \sqrt{1+2\omega}$, ako ω nije poznato, može se usvojiti $B = 1,1$

Usvojeno: $B = 1,10$

- Određivanje koeficijenta C :

$$C = 1,7 - r_m$$

SRPS EN 1992-1-1: za ukrućene elemente u kojima momenti prvog reda nastaju samo usled imperfekcija ili poprečnog opterećenja treba uzeti $r_m = 1,0$ odnosno $C = 0,7$

Usvojeno: $C = 0,70$

Analiza uticaja drugog reda pritisnutih AB elemenata

Numerički primer 1

1.5 Kontrola granične vitkosti λ_{lim} stuba POS S1

- Normalizovana aksijalna sila n :

Karakteristike preseka: $b_c = 30 \text{ cm}$, $h_c = 25 \text{ cm}$ (savijanje oko slabije ose!)

$$\rightarrow A_c = 750 \text{ cm}^2, I_c = 39062,5 \text{ cm}^4, i_c = \sqrt{I_c / A_c} = h_c / \sqrt{12} = 7,22 \text{ cm}$$

$$n = v_{Ed} = \frac{N_{Ed}}{A_c \cdot f_{cd}} = \frac{773,38}{30 \cdot 25 \cdot 1,7} = 0,607$$

- Vitkost stuba POS S1:

$$\lambda = \frac{I_o}{i} = \frac{400}{7,22} = 55,4$$

- Granična vitkost stuba POS S1:

$$\lambda_{lim} = 20 \cdot \frac{0,82 \cdot 1,10 \cdot 0,70}{\sqrt{0,607}} = 16,21$$

- Maksimalna vitkost stuba POS S1:

$$\lambda_{max} = 70 \cdot \frac{0,82 \cdot 1,10 \cdot 0,70}{\sqrt{0,607}} = 56,73$$

$\lambda_{lim} < \lambda < \lambda_{max} \rightarrow$ uticaji drugog reda moraju se uzeti u obzir!

Analiza uticaja drugog reda pritisnutih AB elemenata

Numerički primer 1

1.6 Analiza uticaja drugog reda – metoda nominalne krivine

Proračunske vrednosti uticaja prema teoriji prvog reda: $N_{Ed} = 773,38 \text{ kN}$
 $M_{0,Ed} = 15,47 \text{ kNm}$

Osnovna krivina preseka (pretpostavka $d_1 = 5 \text{ cm}$, $d_1/h = 0,2$):

$$d = 25,0 - 5,0 = 20,0 \text{ cm}$$

$$\frac{1}{r_0} = \frac{\varepsilon_{yd}}{0,45 \cdot d} = \frac{2,174 \cdot 10^{-3}}{0,45 \cdot 0,20} = 0,02416 \frac{1}{m}$$

Koeficijent K_φ ($K_\varphi \geq 1,0$):

$$\beta = 0,35 + f_{ck} / 200 - \lambda / 150 = 0,35 + 30 / 200 - 55,4 / 150 = 0,131$$

$$K_\varphi = 1 + \beta \varphi_{ef} = 1 + 0,131 \cdot 1,12 = 1,15 > 1,0$$

$$(2) \rightarrow M_2 = 773,38 \cdot 0,1 \cdot 4,0^2 \cdot K_r \cdot 1,15 \cdot 0,02416 = 34,38 \cdot K_r [\text{kNm}]$$

Analiza uticaja drugog reda pritisnutih AB elemenata

Numerički primer 1

1.6 Analiza uticaja drugog reda – metoda nominalne krivine

$$n = V_{Ed} = 0,607$$

$$1. \text{ iteracija: } K_r = 0,8$$

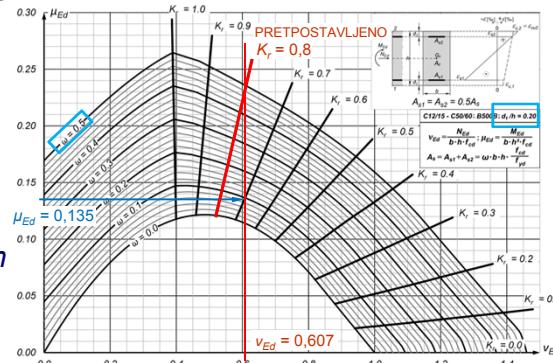
$$(2) \rightarrow M_2 = 34,38 \cdot K_r$$

$$M_2 = 34,38 \cdot 0,8 = 27,5 \text{ kNm}$$

$$(1) \rightarrow M_{Ed} = M_{0,Ed} + M_2$$

$$M_{Ed} = 15,47 + 27,5 = 42,97 \text{ kNm}$$

$$\mu_{Ed} = \frac{42,97 \cdot 100}{30 \cdot 25^2 \cdot 1,7} = 0,135$$

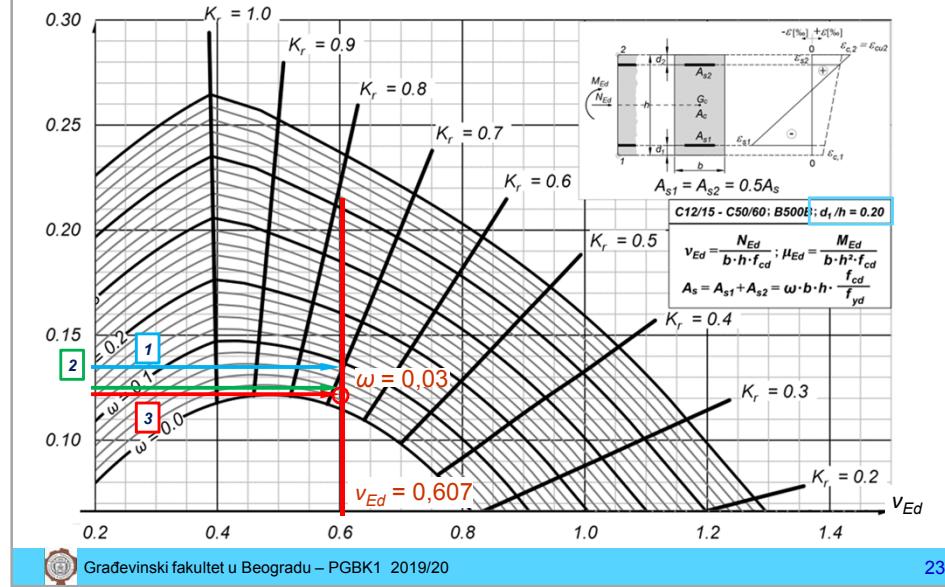

iteracija	$K_{r,pret}$	$M_{0,Ed} [\text{kNm}]$	$M_2 [\text{kNm}]$	$M_{Ed} [\text{kNm}]$	$N_{Ed} [\text{kN}]$	μ_{Ed}	V_{Ed}
1	0,80	15,47	27,50	42,97	773,38	0,135	0,607
2	0,70	15,47	24,07	39,54	773,38	0,124	0,607
3	0,68	15,47	23,38	38,85	773,38	0,122	0,607

Analiza uticaja drugog reda pritisnutih AB elemenata

Numerički primer 1

Analiza uticaja drugog reda pritisnutih AB elemenata

Numerički primer 1

1.6 Analiza uticaja drugog reda – metoda nominalne krivine

Mehanički procenat armiranja za koeficijent $K_r = 0,68$:

$$\omega = 0,03$$

$$A_{s,req} = 0,03 \cdot 30 \cdot 25 \cdot \frac{1,7}{43,5} = 0,88 \text{ cm}^2$$

$$A_{s,min} = \frac{0,15 \cdot 773,38}{43,5} = 2,67 \text{ cm}^2 > 0,003 \cdot 25 \cdot 30 = 2,25 \text{ cm}^2$$

$4\varnothing 12 \rightarrow 4 \cdot 1,13 = 4,52 \text{ cm}^2$

usvojeno: 4Ø12 (4,52 cm²)

Analiza uticaja drugog reda pritisnutih AB elemenata

Numerički primer 2

Dimenzionisati stub **POS S1** srednjeg rama konstrukcije prikazane na slici, koja je pored sopstvene težine opterećena dodatnim stalnim opterećenjem Δg , korisnim opterećenjem q ($\psi_{0,q} = 0,7$, $\psi_{2,q} = 0,3$) i opterećenjem od veta w ($\psi_{0,w} = 0,6$, $\psi_{2,w} = 0,0$). Zanemariti sopstvenu težinu stubova.

Opterećenje:

$$\Delta g = 2,0 \text{ kN/m}^2$$

$$q = 3,0 \text{ kN/m}^2$$

$$w = \pm 20 \text{ kN/m}$$

Karakteristike materijala:

C30/37

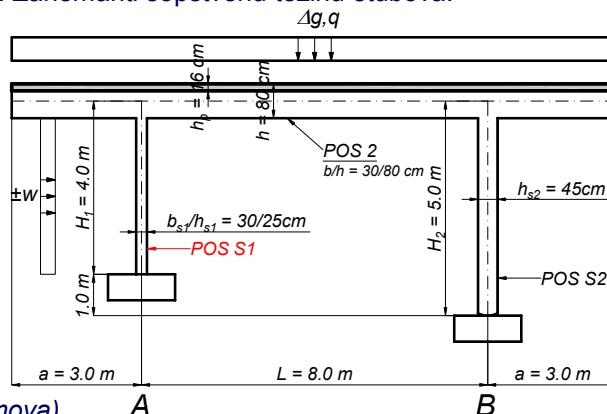
$$\varphi(\infty, t_0) = 2,0$$

B500B

XC1

$n = 2$ (broj polja)

$$\lambda = 6.5 \text{ m (razmak ramova)}$$

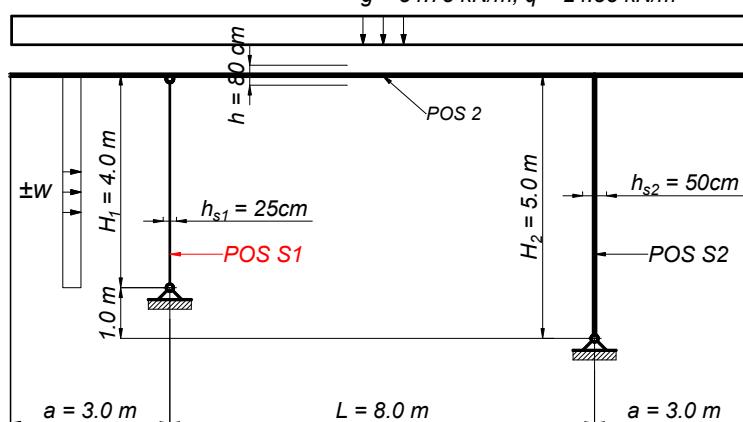

Analiza uticaja drugog reda pritisnutih AB elemenata

Numerički primer 2

2.1 Proračun uticaja u ramu – statički sistem

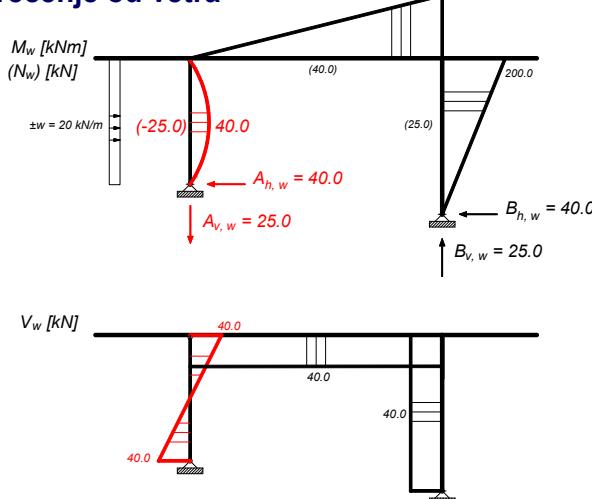
$$g = 54.75 \text{ kN/m}, q = 24.38 \text{ kN/m}$$

Analiza uticaja drugog reda pritisnutih AB elemenata

Numerički primer 2

2.1.1 Opterećenje od vетра

Analiza uticaja drugog reda pritisnutih AB elemenata

Numerički primer 2

2.2 Uticaji u stubu POS S1 – Komb. 1 (dominantno opt. od vетра)

Uticaji ULS – aksijalne sile (dominantno opterećenje od vетра):

Stalno opterećenje (iz primera 1):

$$N_g = 383,25 \text{ kN}$$

Korisno opterećenje (iz primera 1):

$$N_q = 170,66 \text{ kN}$$

Vetar:

$$N_w = 25 \text{ kN (!)}$$

$$N_{Ed} = 1,35 \cdot 383,25 + 1,5 \cdot 25,0 + 1,5 \cdot 0,7 \cdot 170,66 = 734,08 \text{ kN}$$

Uticaji ULS – momenti savijanja po teoriji I reda (dominantno opt. od vетра):

Moment od vетра:

$$M_w = 40 \text{ kNm}$$

Moment od imperfekcija:

Dužina izvijanja stuba: $l_0 = 4,0 \text{ m}$

$$e_i = 4,0 / 400 = 0,01 \text{ m} \rightarrow M_{0,imp,Ed} = N_{Ed} \cdot e_i = 734,08 \cdot 0,01 = 7,34 \text{ kNm}$$

$$\text{Ukupni moment prema teoriji I reda: } M_{0,Ed} = 1,5 \cdot M_w + M_{0,imp,Ed} = 67,34 \text{ kNm}$$

Minimalni ekscentricitet:

$$e_{0,min} = \max(0,02, h/30) = 0,02 \text{ m} < e_{0,Ed} = 67,34 / 734,08 = 0,092 \text{ m}$$

Analiza uticaja drugog reda pritisnutih AB elemenata

Numerički primer 2

2.3 Kontrola granične vitkosti λ_{lim} stuba POS S1

$$\lambda_{lim} = 20 \cdot \frac{A \cdot B \cdot C}{\sqrt{n}}$$

- Određivanje koeficijenta A:

$$\begin{aligned}\varphi(\infty, t_0) &= 2,0 \\ M_{0Eap} &= e_{0,min}(N_g + \psi_{2,q} N_q + \psi_{2,w} N_w) + \psi_{2,w} M_w \\ M_{0Eap} &= 0,02 \cdot (383,25 + 0,3 \cdot 170,66) = 8,69 \text{ kNm} \\ M_{0Ed} &= 67,34 \text{ kNm} \end{aligned} \quad \left. \right\} \varphi_{ef} = 2,0 \cdot \frac{8,69}{67,34} = 0,258$$

$$A = 1 / (1 + 0,2 \cdot 0,258) = 0,95$$

- Određivanje koeficijenta B:

Usvojeno: $B = 1,10$

Analiza uticaja drugog reda pritisnutih AB elemenata

Numerički primer 2

2.3 Kontrola granične vitkosti λ_{lim} stuba POS S1

- Određivanje koeficijenta C:

SRPS EN 1992-1-1: za ukrućene elemente u kojima momenti prvog reda nastaju samo usled imperfekcija ili poprečnog opterećenja treba uzeti $r_m = 1,0$ odnosno $C = 0,7$

Usvojeno: $C = 0,70$

- Normalizovana aksijalna sila:

$$n = v_{Ed} = \frac{N_{Ed}}{A_c \cdot f_{cd}} = \frac{734,08}{30 \cdot 25 \cdot 1,7} = 0,576$$

- Vitkost stuba POS S1:

$$\lambda = \frac{l_o}{i} = \frac{400}{7,22} = 55,4$$

- Granična vitkost stuba POS S1:

$$\lambda_{lim} = 20 \cdot \frac{0,95 \cdot 1,10 \cdot 0,70}{\sqrt{0,576}} = 19,28$$

- Maksimalna vitkost stuba POS S1:

$$\lambda_{max} = 70 \cdot \frac{0,95 \cdot 1,10 \cdot 0,70}{\sqrt{0,576}} = 67,47$$

$\lambda_{lim} < \lambda < \lambda_{max} \rightarrow$ uticaji drugog reda moraju se uzeti u obzir!

Analiza uticaja drugog reda pritisnutih AB elemenata

Numerički primer 2

2.4 Analiza uticaja drugog reda – metoda nominalne krivine

- Proračunske vrednosti uticaja prema teoriji prvog reda:

$$N_{Ed} = 734,08 \text{ kN}$$

$$M_{0,Ed} = 67,34 \text{ kNm}$$

- Osnovna krivina preseka (pretpostavka $d_1 = 5 \text{ cm}$, $d_1/h = 0,2$):

$$d = 25,0 - 5,0 = 20,0 \text{ cm}$$

$$\frac{1}{r_0} = \frac{\varepsilon_{yd}}{0,45 \cdot d} = \frac{2,174 \cdot 10^{-3}}{0,45 \cdot 0,20} = 0,02416 \frac{1}{m}$$

- Koeficijent K_φ :

$$\beta = 0,35 + f_{ck} / 200 - \lambda / 150 = 0,35 + 30 / 200 - 55,4 / 150 = 0,131$$

$$K_\varphi = 1 + \beta \varphi_{ef} = 1 + 0,131 \cdot 0,258 = 1,03 \geq 1,0$$

$$(2) \rightarrow M_2 = 734,08 \cdot 0,1 \cdot 4,0^2 \cdot K_r \cdot 1,03 \cdot 0,02416 = 29,23 \cdot K_r [\text{kNm}]$$

Analiza uticaja drugog reda pritisnutih AB elemenata

Numerički primer 2

2.4 Analiza uticaja drugog reda – metoda nominalne krivine

$$n = v_{Ed} = 0,576$$

1. iteracija: $K_r = 0,8$

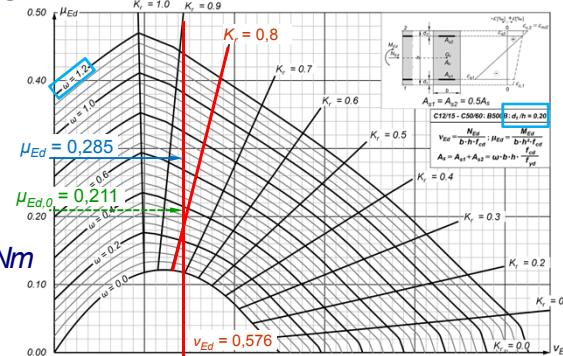
$$(2) \rightarrow M_2 = 29,23 \cdot K_r$$

$$M_2 = 29,23 \cdot 0,8 = 23,38 \text{ kNm}$$

$$(1) \rightarrow M_{Ed} = M_{0,Ed} + M_2$$

$$M_{Ed} = 67,34 + 23,38 = 90,72 \text{ kNm}$$

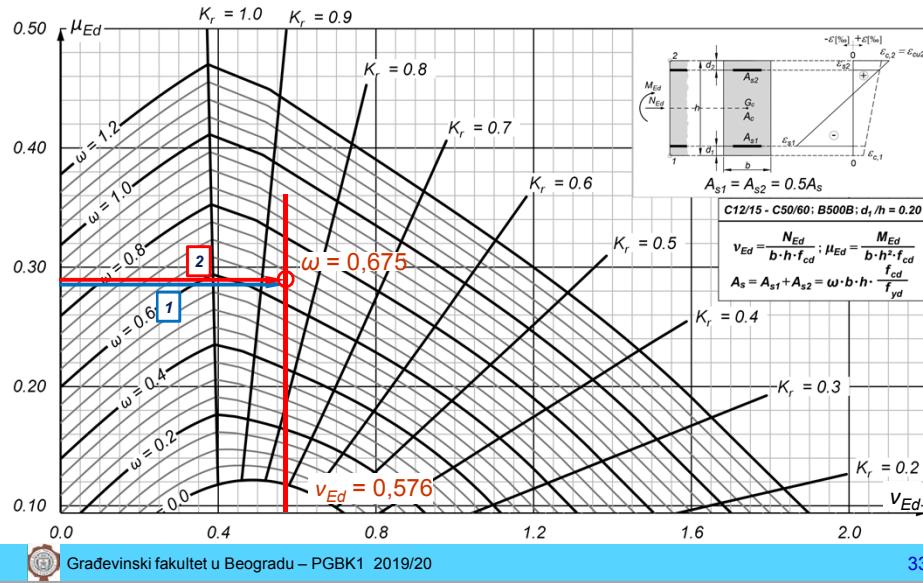
$$\mu_{Ed} = \frac{90,72 \cdot 100}{30 \cdot 25^2 \cdot 1,7} = 0,285$$

iteracija	$K_{r,prel}$	$M_{0,Ed} [\text{kNm}]$	$M_2 [\text{kNm}]$	$M_{Ed} [\text{kNm}]$	$N_{Ed} [\text{kN}]$	μ_{Ed}	v_{Ed}	ω
1	0,80	67,34	23,38	90,72	734,08	0,285	0,576	-
2	0,86	67,34	25,14	92,48	734,08	0,290	0,576	0,675

Analiza uticaja drugog reda pritisnutih AB elemenata Numerički primer 2

Analiza uticaja drugog reda pritisnutih AB elemenata Numerički primer 2

2.4 Analiza uticaja drugog reda – metoda nominalne krivine

Mehanički procenat armiranja za koeficijent $K_r = 0,76$:

$$\omega = 0,675$$

$$A_{s,req} = 0,675 \cdot 30,25 \cdot \frac{1,7}{43,5} = 19,78 \text{ cm}^2$$

$$A_{s,min} = \frac{0,15 \cdot 773,38}{43,5} = 2,67 \text{ cm}^2 > 0,003 \cdot 25 \cdot 30 = 2,25 \text{ cm}^2$$

$$4\varnothing 12 \rightarrow 4 \cdot 1,13 = 4,52 \text{ cm}^2$$

$$A_{s1} = A_{s2} = 0,5 \cdot A_s = 9,89 \text{ cm}^2$$

*usvojeno: $\pm (2\varnothing 16 + 2\varnothing 20)$
(20,6 cm²)*

$$A_{s,uk,prov} = 20,6 \text{ cm}^2 < A_{s,uk,max} = 0,04 \cdot A_c = 0,04 \cdot 30 \cdot 25 = 30,0 \text{ cm}^2$$

Analiza uticaja drugog reda pritisnutih AB elemenata

Numerički primer 2

2.5 Uticaji u stubu POS S1 – Komb. 2 (dominantno korisno opt.)

Uticaji ULS – aksijalne sile (dominantno korisno opterećenje):

$$\text{Stalno opterećenje (iz primera 1):} \quad N_g = 383,25 \text{ kN}$$

$$\text{Korisno opterećenje (iz primera 1):} \quad N_q = 170,66 \text{ kN}$$

$$\text{Vetar:} \quad N_w = 25 \text{ kN (!)}$$

$$N_{Ed} = 1,35 \cdot 383,25 + 1,5 \cdot 0,6 \cdot 25,0 + 1,5 \cdot 170,66 = 795,88 \text{ kN}$$

Uticaji ULS – momenti savijanja po teoriji I reda (dominantno korisno opt.):

$$\text{Moment od veta:} \quad M_w = 40 \text{ kNm}$$

$$\text{Dužina izvijanja stuba: } l_0 = 4,0 \text{ m}$$

$$e_i = 4,0/400 = 0,01 \text{ m} \rightarrow M_{0,imp,Ed} = N_{Ed} \cdot e_i = 795,88 \cdot 0,01 = 7,96 \text{ kNm}$$

$$\text{Ukupni moment prema teoriji I reda: } M_{0,Ed} = 1,5 \cdot 0,6 M_w + M_{0,imp,Ed} = 43,96 \text{ kNm}$$

Minimalni ekscentricitet:

$$e_{0,min} = \max(0,02, h/30) = 0,02 \text{ m} < e_{0,Ed} = 43,96/795,88 = 0,055 \text{ m}$$

Analiza uticaja drugog reda pritisnutih AB elemenata

Numerički primer 2

2.5 Uticaji u stubu POS S1 – Komb. 2 (dominantno korisno opt.)

iteracija	$K_{r,prel}$	$M_{0,Ed}$ [kNm]	M_2 [kNm]	M_{Ed} [kNm]	N_{Ed} [kN]	μ_{Ed}	v_{Ed}	ω
1	0,80	43,96	25,84	69,80	795,88	0,219	0,624	-
2	0,77	43,96	24,87	68,83	795,88	0,216	0,624	-
3	0,76	43,96	24,55	68,51	795,88	0,215	0,624	0,43

$$A_{s,req} = 0,43 \cdot 30 \cdot 25 \cdot \frac{1,7}{43,5} = 12,60 \text{ cm}^2$$

2.6 Uticaji u stubu POS S1 – Komb. 3 (povoljno dejstvo stalnog opterećenja)

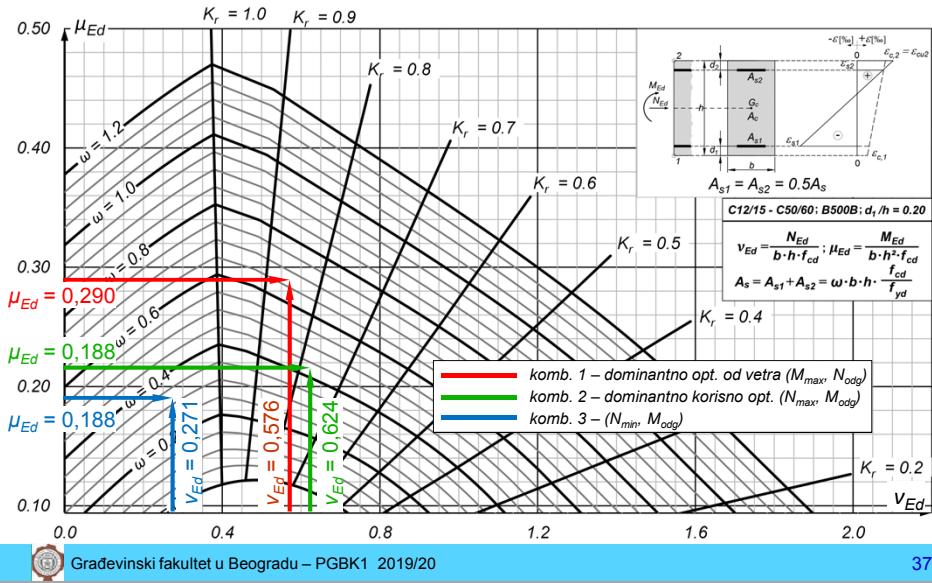
$$N_{Ed} = 1,0 \cdot N_g - 1,5 \cdot N_w = 383,25 - 1,5 \cdot 25,0 = 345,75 \text{ kN}$$

$$M_{Ed,0} = 1,5 \cdot M_w = 60,0 \text{ kNm} \text{ (zanemaren moment od imperfekcija)}$$

$$\left. \begin{array}{l} v_{Ed} = \frac{345,75}{30 \cdot 25 \cdot 1,7} = 0,271 \\ \mu_{Ed} = \frac{60,0/100}{30 \cdot 25^2 \cdot 1,7} = 0,188 \end{array} \right\} \omega = 0,35 \rightarrow A_{s,req} = 10,26 \text{ cm}^2$$

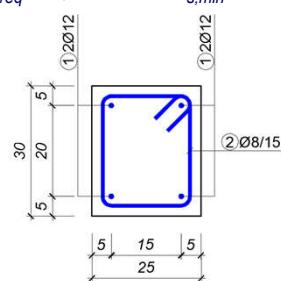
Analiza uticaja drugog reda pritisnutih AB elemenata Numerički primer 2 - rezime

Analiza uticaja drugog reda pritisnutih AB elemenata

Zadatak 1 – stub POS S1

$N_{Ed} = 773,38 \text{ kN}$
 $M_{0,Ed} = 15,47 \text{ kNm}$
 $1/r_0 = 0,02416$
 $K_r = 0,68, K_\phi = 1,15$
 $1/r = K_r \cdot K_\phi \cdot 1/r_0 = 0,0189$
 $M_2 = 23,38 \text{ kNm}$
 $M_{Ed} = 38,88 \text{ kNm}$
 $A_{s,req} = 0,88 \text{ cm}^2 < A_{s,min}$

Zadatak 2 – stub POS S1 (komb. 1)

$N_{Ed} = 734,08 \text{ kN}$
 $M_{0,Ed} = 67,34 \text{ kNm}$
 $1/r_0 = 0,02416$
 $K_r = 0,86, K_\phi = 1,03$
 $1/r = K_r \cdot K_\phi \cdot 1/r_0 = 0,0214$
 $M_2 = 25,14 \text{ kNm}$
 $M_{Ed} = 92,48 \text{ kNm}$
 $A_{s,potr.} = 19,78 \text{ cm}^2$

